

Waldorf–kool Eestis

Ühiskonnakorra demokraatlikumaks muutumine andis meilegi võimaluse mitmekesistada koolide maastikku, nagu see on loomulik paljudele arenenud riikidele. Vaatamata rasketele majandusoludele ning tänu tegijate entusiasmile ja ümbruse toetavale suhtumisele on Eestis arenemas ka Waldorf–koolide võrk.

Waldorf–koolides on õpetus tunduvalt isiksusekessem kui süsteemis, millega harjunud oleme. Loova lähenemisega õppetööle ning tänu pidevale mitme kunstiga tegelemisele arenevad lapses need isiksuseomadused, mis suurtes riigikoolides tihti unarusse jäävad. Kas aga suudavad noored eesti Waldorf–koolid seda, mida üle 70–aastase ajalooga arvukad Euroopa Waldorf–koolid? Külaskäik Aruküla Vabasse Waldorfkooli kinnitas: tohib uskuda küll, et suudavad. Viibisin IV klassis terve koolipäeva. Oli parasjagu matemaatikatsükkel. Matemaatika – raskeks ja tüütuks peetud aine – jõudis laste teadvuseni lastepärasel viisil: läbi liikumise, rütmi, leidlike ar-

vude seaduspärasuste tunnetamisele suunavate harjutuste ja mängude. Leian, et palju on siit õppida riigikooli tavapärasel koolitunnil. Olin tunnistajaks, kui innustatult ning süvenemisega tegid kõike kaasa lapsed, korrutades, muuseas peast, kahekohalisi arve. Olen külastanud Waldorf–kooli tunde ka Saksamaal ning Šveitsis. On uhke tõdeda, et meie õpetajate tunnid ei jäänud nähtule alla.

Hiljaaegu viibisid Aruküla Waldorf–koolis nädalapikkusel eelpraktilal Pedagoogikaülikooli tudengid. Ka nende muljed olid kõige paremad. Tudengite arvates saab selles koolis lastele osaks nii palju vajalikku hoolt ja tähelepanu, milleni mujal ei jõuta. Muule haridusele lisaks antakse lapsele ka hingeharidust ning julgustatakse teda olema tema ise.

Palju on väljendatud hirmu, et Waldorf–koolide haridus pole riigikoolides antava võrreldava kaaluga. Tõepoolest, algklassides väärtustatakse siin muid oskusi ja kompetentsi, kui harjunud oleme. Muu maailma kogemus näitab, et kes lõpetanutest on tõsiselt nõuks võtnud ülikooli pääsemise, need sinna ka saavad. Nooremas koolieas teeb Wal-

dorf–kooli õppeplaan õppimise kujundlikuks ning elamuslikuks. Rõhuasetus intellektuaalsusele saabub hiljem, kui lapse teadvus on selleks rohkem valmis. Säilib laste närvikava ning põhikooli vanemates klassides pole lapsed kurnatud ja tüdinud nagu seda muidu tihti kohtab.

Arenenud maades on Waldorf–õpetajad aktsepteeritud ka riigikoolides – nad õpetavad siin oma klassi Waldorf–metoodikaga ja sobivad hästi kokku ülejäänud kooliperega. On väga tähenduslik, et meil need koolid töötada saavad. Tuleb imetleda tegijate kannatlikkust, töövõimet ning sitkust, et hoida alal ning arendada edasi seda, mis tänaseks saavutatud. Need, kes Eesti Waldorf–kooli püsimist ja arengut toetavad, teevad teene eesti tulevikukoolile, mis loodetavalt on inimkeskem kui tänane, sest vastastikku on mitmesugustel pedagoogilistel süsteemidel palju õppida.

TIIU KUURME

TPÜ õppejõud, pedagoogikamagister

EPL 8.08.96